

ASV RIETUMKRASTS 1982–1988

Informācija un fotogrāfijas:

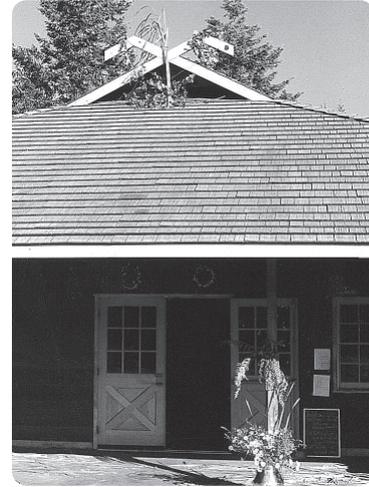
Māra Celle
Rīta un Juris Petričeki
Biruta Zommere
Nometņu programmas un avīzes

Izmantotas publikācijas:

“Laiks”
“Ziemeļkalifornijas Apskats”

Pie Rietumkrasta Latviešu izglītības centra paceļ 3x3 nometnes karogu

Ieeja Rietumkrasta Latviešu izglītības centrā Šeltonā

Armstronga ezers pie Izglītības centra

3X3 LAIKS BIJA PIENĀCIS

3x3 nometne Rietumkrastā sākās no idejas, kas daudz straujāk un spēcīgāk izauga vidienē, Garezerā. Rietumkrastā latviešu mazāka skaita un izkļiedētības dēļ visi projekti un pasākumi nāk lēnāk un grūtāk. Bet, kad tie nāk, tad ar entuziasmu un apņēmību. 3x3 idejas laiks bija sen jau pienācis.

Jau astoņus gadus vecāki, atveduši uz latviešu nometnēm bērnus, bija pašplūsmā kavējuši laiku un dibinājuši sev spontānas nodarbības, mācot viens otram aust un šūt, izveidojot sporta komandas, lasot dzejoļus, apmainoties receptēm un vēlos vakaros, klusi un pabailīgi, lai netraucētu bērnus, vēruši vaļā dziesmu pūru. Bet nu, kā 1982. gadā raksta pirmās 3x3 nometnes avīzes redaktore Māra Celle: "beidzot esam atraduši atrisinājumu".

Nometnes vieta

Pirmās divas nometnes notika Santa Krūzas kalnos, Feltonā, Ziemeļkalifornijā. Sākot ar 1985. gadu, 3x3 pajumti atrada Latviešu izglītības centrā.

1982. gadā latvieši Amerikas Rietumkrastā iegādājās 200 akru (apmēram 80 hektāri) zemes gabalu meža vidū pie Šeltonas pilsētiņas, lai celtu latviešu skolu un vietu, kur latviešiem sabraukt Jāņos. Vieta ļoti skaista – Olimpijas kalni, Huda kanāls, vienīgie mūža meži ārpus tropiem, makšķerņieku paradīze – laši, jūrā ejošas foreles 6–20 mārciņu svarā un vēži. Tas viss sākās, kad latviešu jauniešu skola "Kursa" zaudēja skolas telpas. Bet skolas gars, kas jau bija ieaudzis kuršos, deva spēku un apņēmību uzcelt savai skolai jaunas telpas. Pateicoties Rietumkrasta tautiešu finansiālai palīdzībai un kuršu cītīgam darbam, tapa Latviešu izglītības centrs "Kursa", kur katrs latvietis var justies

kā mājās. Te notikuši ALJA kongresi, Rietumkrasta latviešu dziesmu dienas. Centrā katru vasaru notiek Kursas vasaras vidusskola, bērnu nometne "Mežotne" un Jāņi.

Rietumkrasta Latviešu izglītības centrs bija arī ideāla vieta 3x3 nometnei. Visas ēkas ir pamatīgi būvētas, guļamtelpās ērtas koka divstāvu gultas. Sanāksmēm piemērota baļķu māja ar lielu kamīna telpu, citā telpā bibliotēka, tālāk klašu telpas, ko izmantoja nodarbībām. Ezera malā ir ugunsкура vieta. Ievirzes notika arī Dziesmu dienu estrādes tuvumā, kur zaļo košs, trekns āboliņš. Mežā abpus ezeram ir daudz taku, viena no tām ved gar Meža parku, kur aug no Latvijas atvestas priedes, bērzi, ievas. 1988. gada 3x3 nometnes laikā tiem piebiedrojās Aijas Švānas no dzimtenes atvestā mežrozīte.

Nometņu vadītāji

IVARS MIČULS

Pirmais 3x3 nometņu vadītājs Rietumkrastā 1982. un 1983. gadā.

Kad nevienam nebija īstas ticības, ka Rietumkrastā izdosies noorganizēt 3x3, Ivars zvanījās, runājās, organizēja, plānoja, uzmundrināja, un viņa optimisms, vismaz ārēji, nekad nesvārstījās: nometne būs, un būs laba! Nometnes avīzes redaktore vaicājusi Ivaram, kāpēc uzņēmās rīkot 3x3, un viņa seja pārvērtusies mazliet viltīgā, bet platā smaidā: "Tāpēc, ka es esmu traks!" "Ivars ir fantasts, tāds pats kā daudzi citi, kas mīl latviešu tautu no visas sirds un uzskata par savu pienākumu sargāt un turēt dzīvu mūsu tautas mantojumu mūsos pašos un mūsu bērnos. Ivars nekad nevaimanā; viņš var būt pikts, bet ne īsti dusmīgs; asprātīgs, bet ne sarkastisks; dulls, bet ne dumjš; ātrs, un droši vien kādreiz arī pārgalvīgs. Ivara entuziasms ir lipīgs, viņa optimisms apbrīnojams, darbīgums – nenobremzējams, nodošanās latviskumam – priekšzīmīga. Ar viņu sastrādāties bija tiešām prieks!" tā Ivaru raksturo Māra Celle.

Ivars pelnīja maizi kā ķīmijas inženieris, bet viņa sirdslieta vienmēr bijusi latvietība un tās veicināšana sabiedrībā, kur un kā vien iespējams. Dienvidkalifornijas latviešu biedrības priekšnieks kopš 1999. gada. ALA biedrs, Amerikas baltiešu Brīvības līgas pārstāvis.

Sieva Nora Rietumkrasta 3x3 no-

metnē vadīja Latviskās ģimenes un audzināšanas ievirzi. Losandželosas Latviešu skolas pārzine, darbojas Dienvidkalifornijas latviešu biedrības valdē. Ģimenē divas meitas – Daila un Benita.

DACE GARUTA

Rietumkrasta 3x3 nometnes vadītāja 1985. un 1986. gadā. Oregonas latviešu biedrības priekšsēde, skolotāja latviešu jaunatnes vasaras skolā "Kursa".

Būdama nometnes vadītāja, viņa paspēja arī vadīt Latviskās virtuves ievirzi, sagatavot Jāņu vakara uzvedumu un pati tajā piedalīties, un viņai vēl atlika laiks klausīties Teātra ievirzi. "Dace ir te, ir tur, un Dace ir it visur. Neskatoties uz visiem uztraukumiem un dažu kritiķu piezīmēm, Dace nezaudē galvu, viņa paliek vēsa, jo viņa zina, ko dara" – tā Daci raksturo viena no ieviržu vadītājām Izabella Osīte.

RITA PETRIČEKA

Rietumkrasta 3x3 nometnes vadītāja 1987. un 1988. gadā.

Ķīmiķe, strādājusi pētniecības darbu laboratorijās Bruklinā, Bostonā un Paloalto. Bijusi Latvijas Farmakoloģi-

jas biedrības Goda biedre.

Studējot Bruklinas koledžā, iestājusies korporācijā "Daugaviete", aktīvi piedalījies Ņujorkas, Bostonas, Ziemeļkalifornijas un Amerikas Ziemeļrietumu grupu dzīvē, pildījusi dažādus amatus, ieskaitot globālās seniores amatu.

Pirmajās 3x3 nometnēs Rietumkrastā vadījusi Latviskās virtuves jeb tautiskā vēdera ievirzi, kuras devīze: šā vai tā – ceļš uz tautu dēla sirdi virzās caur viņa vēderu! Uzņemoties rīkot 1987. gada nometni, nolēmusi: tā kā iepriekšējā nometnē dalībnieku bija ļoti maz, ja nepieteiksies vismaz 25, nometni atsauks. Pieteicās 26, nometne bija un kopējais dalībnieku skaits sanāca vēl lielāks. Rīkojot 1988. gada nometni, nodomājusi vēl lielāku mērķi: vajag vismaz 50 dalībnieku. Līdz noteiktajam laikam pieteicās par dažiem mazāk, taču nolēmusi nometni neatsaukt un vēlāk novērtējusi, ka labi darījusi. "Domāju, ka esmu daudz guvusi no visām 3x3 nometnēm – gan tām, kurās biju kā dalībniiece, gan tām, kuras vadīju pati. Galvenais guvums ir emocionāls, taču nometnēs arī daudz mācījos un jutu, ka kaut ko labu esmu darījusi latviešu tautas labā. To darīja arī visi citi, ar kuriem satikos un iepazinos."

Abi ar vīru 2008. gadā atgriezās uz dzīvi Latvijā, Siguldā. 2007. gadā Rita un Juris Petričeki saņēma pirmo Latvijas lepnuma balvu par mecenātismu vīra dzimtajā pusē Pededzē.

Mirusi 2010. gadā. Viņas piemiņai vīrs nodibinājis Ritas (Saulītes) Petričekas stipendiju, ko var saņemt Pededzes, Alūksnes, Rēzeknes vai Tukuma novada jaunieši, kas studē ķīmiju.

1982

Laiks un vieta: 14. – 22. augusts

Santa Krūzas kalnos, Feltonā,
Ziemeļkalifornijā

Vadītājs: Ivars Mičuls

Dalībnieki: 50

Nometnes grafiskā zīme: Gvido Augusts

Administrācija:

Nora Mičule, Indulis Tupesis, Edvīns Adītājs,
Juris Petričeks, Dace Taube
Vakara programmu vadītāja Guna Simone

Svecišu dievkalpojums: mācītājs Eduards Putniņš

Ievirzes, to vadītāji:

- *Latviskā ģimene un audzināšana* – Nora Mičule
- *Teātris* – Izabella Osīte
- *Latviešu ikdienas valoda* – Māra Trapāne
- *Latviskā virtuve* – Rita Petričeka
- *Tautiskā māksla un latviskie simboli* – Gvido Augusts, palīdzē Elza Reinberga
- *Folklorā un tikumi* – Jānis Tupesis
- *Latviešu politiskie pienākumi un uzdevumi* – Andris Trapāns
- *Literatūra* – Ieva Bluķe
- *Kora dziedāšana* – Daira Cilne

Referāti:

Ojārs Celle, Inguna G., Juris Petričeks, Ilga Grava,
Alfrēds Raisters, Māris Ubāns, Gunārs Grieze

TRĪSREIZTRĪS PĪRMREIZĪBA RIETUMU KRASTĀ

“Ik rītiņus saule lēca / Sarkanā kociņā.” To viņa itin burtiski darīja arī 15. augustā, uzlēkdama Santa Krūzas kalnāja sarkankoku meža galotnēs, kad sākās pirmā Rietumkrasta 3x3 nometne. Vadītājs Ivars Mičuls atklāšanas uzrunai sekojošā referātā par pašcieņu citēja trimdas sabiedrībā labi zināmās grāmatas “Iet latvieši caur gadu simteņiem...” autoru Aivaru Ruņģi, atzīmēdams, ka “tautība katram cilvēkam ir ļoti svarīga, jo tā pieder pie tām viņa dzīves vērtībām, ko neviens nevar atņemt, kas viņam iet līdz tad, kad viss cits ir atņemts”. 3x3 veido iekšējo stiprumu, pašcieņu un vīziju par labāku Latvijas nākotni, – sacīja nometnes vadītājs.

Nebija varbūt sagādīšanās, ka šī veidošana sākās ar dziesmoto ievirzi Dairas Cilnes vadībā. Stundu vēlāk jau ievirzes sazarojās. Sākās nometnes darbdiena, nepametot novārtā arī laicīgo miesu jeb vēdera tiesu.

Deviņās dažādās ievirzēs “lej tikpat kā ar karoti iekšā”. Dalībnieki atzinīgi vērtēja visus lektoros un ieviržu vadītājus. Īpašu apbrīnu iemantoja 29 gadus vecā baltu filoloģe Māra Trapāne, kuras priekšlasījumi katru dienu bija izdomas, asprātības un vērtīgu ideju pilni. Latviskās virtuves jeb tautiskā vēdera ievirzes saimnieces Ritas Petričecas vadībā cepa un vārīja, un vēlajās vakara stundās tautiskajās nīkšanās cienāja visus ar saviem ražojumiem: saldskābmaizi, auksto gaļu, zirņu pikām, skābiem kāpostiem, Jāņu sieru, pīrāgiem, kvasu, dzeltenmaizi, Aleksandra kūkām. Teātra ievirze noslēguma vakarā uzstājās ar četriem lugu fragmentiem, priekš-

Nometnes avīze "Rietumkrasta 3x3 avīze". Redaktore Māra Celle, izveidots ap 30 reportieru tīkls no dalībniekiem

nesumu publika uzņēma atsaucīgi un dabūja kārtīgi izsmieties. Tupešu Jānis Folkloras ievirzē un speciālā vakara programmā par latviskiem godiem atklāja nedzirdētus faktus un, protams, neizbēgamas bija debātes par kristietību un folkloru, par vērtībām dainās un Bībelē. Nometnes avīzē rakstīts, ka Mākslas ievirzes vadītājs Gvido Augusts “ar savu dinamisko personību un pārliecinoši neizsmeļamo zinību vāceli ātri vien iekārdināja klausītājus.” Literatūras ievirzē mazāk runāja par prozu un dzeju, vairāk par literatūras psiholoģisko “sakni” dainās, mītu un leģendu nozīmi personīgā dzīvē un tautas vēsturē. Latviskās ģimenes ievirzē bija pieteikušās mātes kopā ar saviem mazajiem bērniņiem. Politikas ievirzē Andris Trapāns deva pārskatu par pretošanās kustības attīstību Latvijā kopš 1945. gada. Bet katru dienu vislielākais pulks pulcējās uz dziedāšanu, un šo grupu jau varēja saukt par respektējamu minikori.

Kopbilde. Pirmajā rindā no kreisās: Jānis Tupesis, Nora Mičule, Māra Trapāne ar dēlu, Andris Trapāns, Daira Cilne, Ivars Mičuls, Ieva Bluķe, Guna Simone

Latviskās virtuves ievirzē. No labās: Rasma Auguste, Maruta Ratermane, ievirzes vadītāja Rīta Petričeka, Lauma Simone

Arī šajā gadā bērni bija pulcējušies uz savu nometni, bet viņiem piedrojušies trīsreiztrīsnieki. Bija bažas, vai abas grupas netraucēs viena otrai, vai neradīsies konflikti. Bet bija otrādi: abas puses viena otru papildināja. Bērni visriņķī dzirdēja latviešu valodu, dziesmas, mūziku, redzēja pieaugušos nopietnā darbā un noraudzījās viņu asprātībās. Jaunieši, kas vadīja bērnu grupas, nāca pie trīsreiztrīsniekiem pēc padoma, kā nometnes avīzei vienu vai otru vārdu rakstīt latviski, aizņemties kādu mantu vai drēbes gabalu uzvedumam. Arī pieaugušie nejutās izolēti savā paaudzē. "No visiem viedokļiem skatoties, bērnu un 3x3 nometnes apvienošana šogad ir izvērtusies par visu problēmu laimīgu atrisinājumu," secināts nometnes avīzē.

No nometnes avīzes – par Dziesmu karu

"(..) Otrais temats – ūdeņi. Nu bija visas slūžas vaļā. Bija dziesmas par jūru, upēm, ezeriem, strautiem. Nāca ziņģes, korāļi, tulkojumi, Ziemsvētku, skautu un gaidu dziesmas. Katrā pusē daži drudžaini pierakstīja jau nodziedāto dziesmu nosaukumus, gan paredzētās rezerves. Izveidojās stratēģija: šī jādzied tūlīt, jo viņi arī to drīz iedomāsies, šo pataupīsim uz beigām, to viņi varbūt nezinās. Trīs precētu pāru puses, laimīgā vai nelaimīgā kārtā, katra bija savā grupā, varbūt tie reizēm varēja lasīt viens otra domas, caur telepātiju nočiept otras puses paredzēto dziesmu. Precētie pāri meta naidīgus skatus, uzsauca viens otram ne pārāk draudzīgi. Dairas uzdevums kļuva arvien grūtāks. Daži dziedātāji svilpa un rībināja grīdu. Daži lēca kājās, vicināja rokām un grasījās mesties otrai pusei virsū (aizbāzt mutes?). Daira turpināja tiesāt taisnīgi, un asins izliešana nenotika. Ūdens jēdziens ir ļoti plašs, kaut vai ūdens pats: "Jauns ar jaunu sagulēja, ūdens cauri netecēja..." Nu parādījās dziesmas par asariņām – tās taču arī ir ūdens! Otra puse protestēja: tad jau varēs dziedāt arī par asintiņu, par vīnu un alu! Asariņas Daira pieņēma; asintiņu, vīnu, alu ne. Kādreiz bija jādzied astoņi panti, lai tiktu līdz ūdentiņam. Nu jau bija pāri par 60 dziesmu. Cīņas spars un neatlaidība pieņēmas. (..) Gods kam gods, Daira visus kaut kā nomierināja, pasludināja karu par neizšķirtu un ierosināja visiem kopā nodziedāt laikam vēl vienīgo ūdeņu dziesmu, kuru neviens nebija līdz šim iedomājies: "Daugav's malā stalts kā niedra..."

3x3 atmiņu pēcpusdienu

3. oktobrī ap pussimts latviešu pulcējās Jura un Ritas Petričeku mājas dārzā Menlo Parkā pirmās Rietumkrasta 3x3 nometnes dalībnieku un vadītāju organizētā sarīkojumā "Atmiņas par 3x3". Mērķis bija popularizēt 3x3 nometnes ideju, kā arī iegūt līdzekļus nākamgada nometnes rīkošanai.

Zem kuplas priedes zariem, kuros dekorācijai bija sakārtas tautiskas prievītes un jostas, pēcpusdienas galvenā organizētāja Mārīte Grandovska iededza sveci. "Pēc seniem ticējumiem, lai ierosinātu latvisko garu, ir vajadzīgas trīs lietas: uguns, dziesma un alus," viņa teica. Noskaņu deva meitenes koklētājas Māras Hincenbergas vadībā. Sekoja

kopēji dziedātas dziesmas, Gvido Augusta uzruna "Kā es metu gaismas staru trimdas tumsā", Māras Celles sacerētā kupleja "Kas tā tāda Trīsreiztrīs", mīklu minēšana, dziesmu karš, dramatisks uzvedums Izabellas Osītes vadībā. Kopējai dainu skandēšanai Ievas Bluķes vadībā vajadzēja izraisīt un iedarbināt kādu mistisku, tautas kolektīvā apziņā slēptu enerģiju. Pirmā lieta, ko skandēšana iedarbināja, bija kaimiņa zāles plāvējs, kas, pēc pirmā pārsteiguma, sagādāja tikai jautrību – ja arī kaimiņš, sava mazā zemes pleķīša vietā būtu nolēmis nopļaut kaut vai divas pļaviņas, latviešiem dainu nepietrūktu...

No "Ziemeļkalifornijas Apskata"

1983

3*3

Laiks un vieta: 13. – 21. augusts

Santa Krūzas kalnos, Feltonā,
Ziemeļkalifornijā

Vadītājs: Ivars Mičuls

Programmas vadītāja Izabella Osīte

Dalībnieki: 60

Jaunākais dalībnieks Jānis Tupesis (jun) – 11 gadi;
vecākie – pāri par 70, bet lielākā daļa
vidējās paaudzes

Nometnes grafiskā zīme: Gvido Augusts

Administrācija:

Administrators Edvīns Adītājs, finanšu pārzinis
Indulis Tupesis, informācijas daļas vadītāja Māra Celle, vakara
programmu vadītāja Guna Simone, bibliotekāre Baiba Strada

Dievkalpojums: brīvdabas baznīcā kopā ar bērnu nometni;
mācītājs Eduards Putniņš

levirzes, to vadītāji:

- *Rotu kalšana* – Juris Kļaviņš
- *Literatūra* – Sarma Muižniece
- *Latviešu valoda* – Ināra Reine
- *Tautiskā virtuve* – Dace Garuta
- *Teātris* – Ilze Tauriņa-Barona (Barron)
- *Folklorā* – Ieva Bluķe, palīgi Tupešu Jānis un Inguna G.
- *Politika* – Oļģerts Pavlovskis, Ojārs Celle, Valdis Pavlovskis

Referāti:

- Oļģerts Pavlovskis. *Latviešu politiskā situācija*
- Alfrēds Raisters. *Mūsu mērķi un to īstenošana*
- Mācītājs Eduards Putniņš. *Latviešu ārējais izskats*
- Juris Kļaviņš. *Latviešu rotas*
- Tupešu Jānis. *Latvisko tradīciju pielietošana modernā
ikdienā*
- Dr. Kārlis Ullis. *Veselības kopšanas metodes un sekas*
- Dainis Mjartāns. *Populārā mūzika Latvijā šodien*

SAPULCĒJUŠIES DZIEDĀTĀJI, KALĒJI UN ĀRPRĀTĪGI RAKSTĪTĀJI

Arī šajā gadā Rietumkrasta 3x3 notika vienā laikā un vietā ar gadskārtējo Kalifornijas bērnu nometni. Sadarbība bija laba, apvienojot vairākas vakara programmas un nodarbības.

Viens no vakariem bija leģionāru vakars, to vadīja DV Ziemeļkalifornijas priekšsēdis Gunārs Grieze, pēc tam visi kopīgi dziedāja leģionāru dziesmas. Bija tautas deju vakars, kabare vakars, masku balle, tautiskās virtuves ievirzes mielasts, sporta nodarbības, vingrošana, ugunskurs, atvadu balle. Ivars Mičuls vadīja paneļdiskusiju par 3x3 tagadni un nākotni.

Nometnes avīze "Rietumkrasta 3x3 avīze".
Redaktore Sarma Muižniece un Māra Celle

Kopbilde

Daļa no nometnes vadības: no kreisās Sarma Muižniece, Daira Cilne, Māra Celle, Ivars Mičulis, Ināra Reine, Kļaviņu Juris, Ilze Tauriņa-Barona, Izabella Osite

Ar smaidu: cīnās nometnes avīzes redaktore Māra Celle un nometnes vadītājs Ivars Mičulis

Daira Cilne vadīja nometnes kori un turpināja iepriekšējā gadā sāktu dziesmu kara tradīciju. Dziesmu zināšanā sacentās Noras Mičules un Ritas Petričekas komandas.

Spoža personība nometnē bija teātra ievirzes vadītāja Ilze Tauriņa-Barona. Savu aktrises karjeru sākusī Vācijā, turpinājusi Čikāgā un Losandželosā – gan latviešu, gan amerikāņu sabiedrībā. Viena no Ilzes pirmajām lielajām lomām bija filma “Berlīnes mūris”. Sekoja daudzas citas dažādas lomas. Reti ir gadījumi, kad šāda vispusīga māksliniece ziedo laiku un pieredzi mazai teātrinieku grupīnai mūža meža kalnos. Bet Ilze to darīja labprāt un viņas vadībā Teātra ievirze sagatavoja teātra uzvedumu.

Ne viens vien kuriozs un pārpratums radās no tā, ka nometnē piedalījās divi vienādi vīri – PBLA priekšsēdis Oļģerts Pavlovskis un viņa dvīņubrālis, bijušais jūras kājnieks, vēlāk sabiedriskais un politiskais darbinieks Valdis Pavlovskis. Abiem vienādi veidotas bārdas, caur-austas sudraba pavedieniem, vienāds smaidis, vienāda izturēšanās. Izšķir nu, kurš ir kurš! Abi kopā ar Ojāru Celli

vadīja Politikas ievirzi, kas bija viskuplāk apmeklētā.

Otra populārākā bija Rotkalšanas ievirze. Lai pajautātu meistaram padomu, jaunaļiem rotkaļiem bija pat jāgaida rindā. Kļaviņu Juris sacīja, ka viņam liekas, ka latvieši ir ne tikai dziedātāju tauta, bet arī kalēju tauta.

Bet avīzes redaktore Māra Celle konstatēja, ka latvieši ir arī pilnīgi “ārprātīgi” rakstītāji, jo avīzei iesniegto materiālu kaudze bijusi “bezdzibēnīga”, taču viss iesniegtais ļoti interesants, savdabīgs, sirsnīgs un paties. Aprīnojama ideju, ieteikumu, pārdomu dažādība un bagātība.

Lai segtu nometnes izdevumus, tika rīkota izloze. Lozes izplatīja iepriekš, bet izloze notika nometnes sestdienas vakarā. Pārdotas bija vairāk nekā 2000 lozes. Organizētāji teica paldies visiem, kas palīdzēja lozes izplatīt, jo īpaši Birutai Zommerei Portlandē un Vijai Pelēnai Vankuverā, kas katra pārdeva pāri par 200 lozēm, kā arī Haraldam Drevam, kas viens pats nopirka 37 lozes un dāvināja tās vasaras nometnes bērniem.

Jautrie priekšnesumi

Raudāja no prieka un no skumjām

"Nometnē valdīja ārkārtīgi sirsnīgs, draudzīgs, pacilājošs gars. Daži, kas bija plānojuši palikt tikai pāris dienas, pārdomāja un palika visu nedēļu. Kaut katru dienu bija atvēlētas vairākas brīvas stundas, nodarbību un uzdevumu saradās tik daudz, ka retais varēja elpu atvilkt. Ļoti populāra bija tā saucamā nikšana – dziedāšana un pārrunas nakts stundās,

kur radās jaunas dziesmas un dzejoļi, sprēgāja joki un asprātības. Atsevišķo ieviržu dalībnieki ar saviem vadītājiem līdz nedēļas beigām jutās kā mazas, intīmas ģimenes, viens otru apveltīja dāvanām un raudāja no prieka par jaunajām draudzībām un no skumjām par drīzo šķiršanos."

No Māras Celles raksta laikrakstā "Laiks"

Latviešu valodas ievirze:

2 x 12 padomi, kā uzlabot latviešu valodas spējas

LASI! 1. Lasi! 2. Lasi! 3. Lasi arvien vairāk! 4. Lasi vienalga ko! 5. Lasi par visu ko! 6. Lasi patīkamu vielu! 7. Lasi vielu, kas tev pašam patīk! 8. Lasi un lasīto pārrunā! 9. Lasi dažas lietas ar lielu uzmanību! 10. Lasi pavisam visu pārējo! 11. Nedomā par lasīšanu! 12. Tikai LASI!

RAKSTI! 1. Raksti! 2. Raksti! 3. Raksti arvien vairāk! 4. Raksti vienalga ko! 5. Raksti par visu ko! 6. Raksti patīkamu vielu! 7. Raksti vielu, kas tev pašam patīk! 8. Raksti un rakstīto pārrunā! 9. Raksti dažas lietas ar lielu uzmanību! 10. Raksti pavisam visu pārējo! 11. Nedomā par rakstīšanu! 12. Tikai RAKSTI!

1985

3*3

Laiks un vieta: 22. jūnijs – 2. jūlijs
Rietumkrasta Latviešu izglītības centrs
"Kursa" Šeltonā, Vašingtona štatā

Vadītāja: Dace Garuta
Palīdzē Biruta Zommere

Dalībnieki: 23

Nometnes grafiskā zīme: Gvīdo Augusts

Ievirzes, to vadītāji:

- *Literatūra* – Lidija Balode
- *Rotkalšana* – Lilita Spure
- *Latviskā virtuve* – Dace Garuta
- *Folklorā* – Brigita Ritmane-Ose
- *Latviešu valoda kā otra valoda* – Daira Stumbra
- *Latviskais mantojums* – Inguna G.
- *Rokdarbi* – Skaidrīte Āboliņa
- *Latviešu valoda* – Ināra Reine
- *Drāma* – Inese Bruniņa

Kopbilde. 1. rindā pirmā no labās nometnes vadītāja Dace Garuta, 3. rindā pirmā no labās Biruta Zommere

LATVIEŠU LĪGOTĀJI IERODAS PAT AR LIDMAŠĪNU

3x3 saimei Jāņos piedroņās līgotāji kuplākā skaitā nekā agrākos gados: viesi no Kalifornijas, Oregonas, Britu Kolumbijas, Mičiganas un citām tālākām valstīm, kas

pēc Jāņu pieturas turpināja ceļu uz Vankuveras dziesmu svētkiem. Tuvējā lidlaukā nolaidās pat lidmašīna ar kādu latviešu līgotāju grupu.

Jāņu sarīkojumu virkni ievadīja Rietumkrasta Latviešu izglītības centra peldbaseina pamatakmens "kristības". Pēc tam apmeklētāju pārpildītajā jaunajā Baļķu ēkā atklāja mākslinieka Valda Kupra portretu izstādi. Vakarā aptuveni 300 līgotājus gaidīja bagātīgas vakariņas ar cūkas cepešiem, skābiem kāpostiem, krāsni ceptiem kartupeļiem. Garo galdu pildīja apkārtnes labāko toršu cepēju meistardarbi.

Jāņu uzvedums. No kreisās Valdis Kupris, Inese Andersone, Dace Garuta, Nora Mičule, Lilīta Spure, Atis Spure un Biruta Zommere

Līgošanu ievadīja 3x3 dalībnieku dziesmotais uzvedums "Lai sanāca Jāņubērni", ko sastādīja Dace Garuta, bet vadīja Inese Bruniņa. Muzikālo daļu sagatavoja Brigita Ritmane-Ose un Andis Garuts. Uzvedumā piedalījās Skaidrīte Āboliņa, Lidija Balode, Inese Bruniņa, Haralds Dreva, Inguna G., Dace Garuta, Dainis Garuts, Marks Mattsons, Lilija Petrevica, Lilija Raisjāne, Brigita Ritmane-Ose, Ruta Sebris, Roberts Sebris, Varis Sērmūks, Lilīta Spure, Gundega Valiana, Biruta Zommere. Uz skatuves kāpa arī viesi Valdis Garuts, Valdis Kupris, Nora un Ivars Mičuļi, Andra Ose. Uzvedums pārauga varenā koplīgošanā. Sietlieši aplīgoja portlandiešus un otrādi. Akordeonista Edmunda Rekēvica jauntrās plēšas sauca dejās, līdz pat rīta saule bija uzlēkusi.

Atis margrietīnās

Kur foreles ezerā latviskus burbuļus met un koki vējā šalc latviskā šalkoņā

"Kad vasaras saule mums pretim smaida, nav nekas neparasts izrauties no ikdienas rūpēm un doties uz kādu vietu, kur saule spīd gaišāk, kur ļaudis smaida laipnāk, kur pat ziedi pļavmalā sveicienus māj. Jūs šaubāties, ka tāda vieta pastāv? Nu tik tiešām, tāda vieta ir. Tā ir mūsu mazā latviešu sala svešās tautas jūrā. Tā ir 3x3 nometne mūsu pašu īpašumā – Rietumkrasta izglītības centrā, Šeltonā. Šeit, kur foreles ezerā latviskus burbuļus met un koki vējā šalc latviskā šalkoņā, mēs visi jūs tik ļoti gaidām. Brauciet pie mums un pavadiet desmit dienas latviskā vidē. To, ko 3x3 jums dos, to jūs velti citur meklēsiet. Noklausīsimies referātus par dažādiem tematiem, piemēram, folkloru, reliģiju, raidījumiem par Latviju, mākslu utt. Ņemsim aktīvu līdzdalību ieviržu nodarbībās un dziedāsim Jāņu dziesmas tik diženi, ka tās atskanēs Vankuverā."

No vadītājas Daces Garutas aicinājuma uz nometni

1986

Laiks un vieta: 19. – 28. jūnijs
Rietumkrasta Latviešu izglītības centrs
"Kursa" Šeltonā, Vašingtona štatā

Vadītāja: Dace Garuta
Palīdzē Biruta Zommere

Dalībnieki: 32

Viesi no Austrālijas, Kanādas, Latvijas, Igaunijas

Nometnes grafiskā zīme:

Gvīdo Augusts

Svecīšu dievkalpojums: prāvests Roberts Āboliņš

Ievirzes, to vadītāji:

- *Literatūra* – Lidija Balode
- *Politika* – Māris Manteniņš
- *Latviskais mantojums* – Inguna G.
- *Latviešu valoda* – Ināra Reine

- *Latviskā virtuve* – Dace Garuta
- *Latviskais mantojums* – Inguna G.
- *Latviešu valoda kā otrā valoda* – Biruta Zommere, Ināra Reine
- *Rotkalšana* – Juris Kļaviņš
- *Drāma* – Ilze Tauriņa-Barona
- *Podniecība* – Biruta Zommere, Lidija Balode

Referāti:

- Rolands Lappuķe. *Trimdas kultūras nākotne*
- Indra Mihailovska. *Radioaktīvie nokrišņi Latvijā pēc Černobiļas avārijas*
- Juris Zemītis. *Teātris Austrālijā*
- Zigurds Ritmanis. *Atmiņas par Latvijas laika aktieriem un teātri*
- Dr. Gundars Ķeniņš-Kings. *Ekonomiskā stāvokļa maiņas Latvijā*

DISIDENTU STĀSTI, DEMONSTRĀCIJA UN VĒSTULES POLITISKAJIEM CIETUMNIEKIEM

Atklājot nometni, vadītāja Dace Garuta citēja Krišjāni Valdemāru, kurš teicis, ka katram tautas bērnam būs tanī vietā, kur liktenis to stādījis, strādāt pilnā spēkā tautas labklāšanai, bez kādas atmaksas un goda pagērēšanas, citādi latviešu tauta uz priekšu netiks. "Tāpat šais dienās mums ir jāstrādā pilnā spēkā tautas "labklāšanā" un sevis stiprināšanā, tā, lai mūsu spēki nepagurtu, un mēs neiekrīstu asimilācijas putrā. Lai 3x3 stiprina mūsu latviskās dvēseles un, iedami mājās, lai mēs būtu gatavi uz jaunu cīņu sevis un savas tautas labā."

Nometnē viesojās 45 baltiešu protesta proklamācijas parakstītājs lietuvietis Vladas Šakalis. Stāstījums, kā VDK viņu vajāja par to, ka pieprasījis Baltijas valstu atbrīvošanu, viņa dēku stāsts par ieslodzījumā pavadītiem 15 gadiem un atmiņas par briesmu pilno ceļu pāri robežai no PSRS uz Somiju, tālāk Zviedriju, izpelnījās klausītāju uzmanību un atzinību. Alfrēds Stinkuls stāstīja, kā viņš ne bez grūtībām no Padomijas nelegāli izkļuvis pavisam nesen. Pēc viņa ieteikuma 3x3 dalībnieki rakstīja vēstules politiskajiem un sirdsapziņas dēļ apcietinātiem latviešiem un viņu piederīgajiem. Vēstuļu skaits pārsniedza 40. Politikas ievirzes viesis bija arī igauņu mācītājs Hendriks Laurs. Pēc Pētera Elferta iniciatīvas nometnes dalībnieki kopā ar vietējiem latviešu jauniešiem piedalījās demonstrācijā Olimpijā. Ap roku apsietā melna lentīte un vietējo jauniešu sagatavotie plakāti simbolizēja baltiešu un citu tautu apspiešanu. Demonstrācijā piedalījās arī vietējie vjetnamiēši, poļi un afgāņi.

Bija arī citi kopēji pasākumi: Jāņa Agara gleznu izstāde, Mārtiņa Rubeņa vadītās tautas dejas un rotaļas, Lidijas Balodes stāstījums par ziediem. Arī šajā gadā sarīkoja Jāņu svinēšanu ar priekšnesumiem un vakariņām plašākai latviešu sabiedrībai. Programmu sastādīja Dace Garuta, režisore Izabella Osīte, muzikālās daļas vadītājs Andis Garuts. Jāņu vakarā bija ap 200 līgotāju.

Nometnes avīze "Rietumkrasta 3x3 avīze". Redakcijas kolēģija: Ināra Reine, Rolands Lappuķe, Inguna G.

Vēlējums 3x3 dalībniekiem

"Sūtu sirsnīgus sveicienus un novēlu Rietumkrasta 3x3 nometnei labas sekmes. Programmā lasu, ka jūsu izvēlē nodotas veselās deviņas ievirzes. Lai arī kurās jūs pierakstītos, kopsaucējs visās ir viens un tas pats: uz 3x3 mēs braucam, lai iegūtu vairāk zināšanu par savu tautu un kultūru, iepazītos ar dažādām daiļamatniecības tehnikām, bet galvenais iemesls tomēr visiem ir viens – lai dziļāk izjustu savu piederību latviešu tautai, dziļāk iedzītu savas saknes šajā tik bagātajā un auglīgajā augsnē. Ļoti ceru, ka jums tas izdosies, un jūs no 3x3 aizbrauksiet bagātāki un latviskāki nekā atbraucāt."

Ar sirsnīgiem sveicieniem Māra Trapāne, ALA Izglītības biroja vadītāja

Nometnes avīze par Latviskās virtuves jeb tautiskā vēdera ievirzi

"Kamēr citās ievirzēs runātāji šķēpus lauž, virtuves ievirzē klusās, darbīgās ķēkšas mīca mīklu, kapā saknes, vāra un cep. Šķiet, ka panākumi ir pieņemami, jo garšotāju pulks nepacietīgi gaida jaunākos ražojumus, lai ar tiem apmierinātu savus tautiskos vēderus."

1987

3*3

Laiks un vieta: 16. – 25. jūnijs
Rietumkrasta Latviešu izglītības centrs
"Kursa" Šeltonā, Vašingtona štātā

Vadītāja: Rita Petričeka

Dalībnieki: 54

Vecākajai dalībniecei 89 gadi, jaunākajai –
Madarai 3 mēneši

Nometnes grafiskā zīme: Gvido Augusts

Administrācija:

Vadītājas vietniece Biruta Zommere, *vadītājas palīdzē*
Dzidra Upāne, *finanšu pārzinis* Juris Petričeks, *vakara*
programmu koordinatore Guna Simone

Avīze: "Rietumkrasta 3x3 avīze", redaktore Māra Celle

Dievkalpojums: prāvests Roberts Āboliņš

Ievirzes, to vadītāji:

- *Folklorā* – Dagnija Staško
- *Podniecība* – Biruta Zommere
- *Rotkalšana* – Marks Bluķis
- *Literatūra* – Olafs Stumbrs
- *Politika* – Valdis Pavlovskis, Alfrēds Stinkuls
- *Latviskā virtuve* – Mirdza Sarkanbārde
- *Latviešu mantojums (angļu valodā)* – Gvīdo Augusts

Referāti:

- Gvīdo Augusts. *Latviešu māksla un simboli*
- Inguna G. *Kronvaldu Atis*
- Valdemārs Švāns. *Latvijas aviācija*
- Dr. Gundars Ķeniņš-Kings. *AABS (Association for the Advancement of Baltic Studies)*
- Skaidrīte Āboliņa. *Tautas tēri*
- Alfrēds Stinkuls. *Šodienas Lietuva*
- Zigurds Ritmanis. *Teātris Latvijas brīvvalsts laikā*
- Dr. Patriša Hamila. *Bērnu rotaļu nozīme viņu etniskās pieredzes attīstībā (angļu valodā)*

IEVIRZES UN NODARBĪBAS ARĪ ANĢĻU VALODĀ

Septiņas ievirzes, bērnu nodarbības, koplekcijas un vakara sarīkojumi deva vispusīgu un interesantu programmu un veicināja draudzības.

Politikas ievirzi vadīja divi pilnīgi pretēju dzīves gaitu un atšķirīgas personīgās pieredzes vadītāji – Valdis Pavlovskis no Losandželosas un Alfrēds Stinkuls, kas nesen izceļojis no Latvijas uz Stokholmu. Alfrēds rīkoja vēstulju rakstīšanu sirdsapziņas cietumniekiem Gunāram Astram, Ķedertam Melngailim un Žanim Skudram. Nometnes dalībnieki izsūtīja ap 120 pastkartīšu.

Pirmo reizi bija ievirze anġļu valodā "Latviskais mantojums" (Latvian Heritage), ko vadīja mākslinieks Gvīdo Augusts un kas bija mēģinājums cittautiešiem un pārasimilētiem latviešiem pavērt taku uz latviešu gara kultūras pasauli. Arī bērnu nodarbības bija gan latviešu, gan anġļu valodā.

Rotkalšanas ievirzes dalībnieki izkala izcili skaistas rotas – sudraba rokas sprādzes, auskarus ar piekariņiem un apstrādātu dzintaru, zelta saulītes un apbrīnojamo kapara Alsungas jostas sprādzi ar izkalumiem un dzintariem. Ievirzes vadītājs Marks Bluķis pats slīpēja vienu par otru skaistāku dzintarus, kurus viņa māte nesen atvedusi no Latvijas. Labi, ka viņam bija izveicīga palīdzība Karena Retslefa, jo ievirzē dalībnieku skaits ik dienas pieauga.

Arī Podniecības ievirze piesaistīja arvien jaunus dalībniekus, un beigās pat visu Literāro ievirzi, radot literāri-podniecisko ievirzi. Dzeju skandēja virpas ritmā, un tā radās pīlītes, vāzītes, bļodiņas, tautu meitas un velniņi, kā arī ievirzes vadītājas Birutas Zommeres pašas veidotā lielā vāze. Pēdējā vakara izsolē visaugstāko cenu 13 dolārus "izsita" daudzbarsaina pīlīte. Imants Švāns par

Nometnes vadītāja Rīta Petričeka uzrunā dalībniekus

100 dolāriem ieguva Maijas Ikstrumas latviskās krāsās izrakstīto jaku, kas tapa turpat nometnē. Izsolē iegūtie līdzekļi bija par labu Rietumkrasta Izglītības centram.

Visu nometnes laiku bija skatāma Gvīdo Augusta gleznu un grafiku un Alfrēda Stinkula fotogrāfiju izstāde. Alfrēds arī stāstīja par folkloras kustību Latvijā, rādot uzņēmumus no dažādām folkloras grupām. Viena bija brīvā diena, kurā dalībnieki skatījās video lentas. Tās sākās no rīta un beidzās pēc pusnakts. Nometnē atzīmēja Kronvaldu Ata un Zigfrīda Meierovica simtgades. Vakara programmās bija spoku vakars, ugunskurs ar dziesmām un rotaļām, dziesmu karš, masku balle, dzejas vakars, talantu un beztalantu vakars.

Līgo vakarā Folkloras ievirze un Latviskās virtuves ievirze sagatavoja līgošanu seno tradīciju garā, sākot ar istabas uzpošanu, vārtu un pagalma pušķošanu, siera un alus gatavošanu, galdu klāšanu, Jāņu bērnu sagaidīšanu, līgošanu, māju un lauku aplīgošanu. Netrūka darvas mucīņas, Jāņu tēva un Jāņu mātes, ozola un puķu vainagu un Jāņuzāļu.

Pusdienu rinda

Nometnes vadītāja aicina dalībniekus uz ēdamzāli

Sarīkojums kamīnzālē. Pirmajā rindā no labās Ilze Tauriņa-Barona, Rita Petričeka, Māra Celle, 2. rindā pirmais no labās Ojārs Celle

Rita Petričeka un Emīls Elstiņš teātra uzvedumā

Masku balle – ķekatas

Nometnes karoga nolaišana

1988

3*3

Laiks un vieta:

22. augusts – 1. septembris
Rietumkrasta Latviešu izglītības centrs
"Kursa" Šeltonā, Vašingtona štatā

Vadītāja: Rita Petričeka

Nometnes grafiskā zīme:

Gvido Augusts

Administrācija:

Vadītājas vietniece Biruta Zommere, *vadītājas palīdzē*
Dzidra Upāne, *finanšu pārziņis* Juris Petričeks

Avīze: "Rietumkrasta 3x3 avīze", redaktore Māra Celle

Dievkalpojums: prāvests Roberts Āboliņš

Ievirzes, to vadītāji

- *Podniecība* – Biruta Zommere
- *Folklorā* – Māra Renolde
- *Fotogrāfija* – Emīls Elstiņš
- *Latviešu mantojums (angliski)* – Gvido Augusts
- *Žurnālistika* – Ojārs Celle
- *Literatūra* – Ilze Raudsepa
- *Aušana* – Maija Ikstruma
- *Rotkalšana* – Marks Bluķis
- *Teātris* – Ilze Tauriņa-Barona
- *Latviskā virtuve* – Mirdza Sarkanbārde, palīdzes Valda Ķeniņa un Daira Faltena
- *Būvniecība* – Uldis Nollendorfs
- *Latviešu valoda* – Elīsa Freimane

- *Bērnu nodarbības* – Sarmīte Skerita (latviski), Gundega Valiana, Aija Rāmena (angliski)

Referāti:

- Austris Ķīsis. *Latvijas flote*
- Gvido Augusts. *Roma kā latviešu kultūras katalizators*
- Daina Dagnija. *Glezniecība*
- Pola Barnete. *Piedzīvojumi latviešu tautas vidū*
- Dr. Ansis Blāķis. *Latviešu skaits Amerikā*
- Dr. Gundars Ķeniņš-Kings. *Kontrasti dzīves apstākļos Baltijas valstīs pirms un pēc Otrā pasaules kara*
- Gvido Augusts. *Latviešu mutvārdu tradīcijas ziņgēs un jokos*

LATVIEŠI PRETĪ 21. GADU SIMTENIM

Kaut Politikas ievirze nenotika dalībnieku trūkuma dēļ, nometnē daudz uzmanības veltīja pārmaiņām okupētajā Latvijā, kas notika neticamā ātrumā. Dalībnieki nosūtīja rezolūciju PBLA vadībai, aicinot atklāti deklarēt atbalstu latviešu nacionālajiem centieniem Latvijā, paplašināt apjomā un intensitātē informācijas darbu, lai par notikumiem Latvijā tūlīt uzzinātu pasaules prese un valstsvīri, un rūpēties, lai šīm aktivitātēm netrūktu ne līdzekļi, ne kvalificētu darbinieku. Ojārs Celle bija noorganizējis astoņu lekciju sēriju “Latvieši pretī 21. gadu simtenim”, lektori bija Dr. Ansis Blāķis, profesori Jānis Peniķis un Gundars Ķeniņš-Kings, Mārtiņš Štaubers un citi.

Rudens tuvums pamudināja uz Mārtiņu svinēšanu, šo vakaru sagatavoja Folkloras ievirze. Telpas bija dekorētas ar tuvējā apkārtnē saplūktām niedrām un puķēm, pie griestiem skaisti puzuri. Sanāca budēji, kurus ar dziesmu sagaidīja saimniece Rita Petričeka, bija gādāts par Mārtiņgaiļa cepeti, grūdeni, kāpostiem, kvasu un alu.

Paneldiskusiju par tēmu “Latviešu jauniešu iepazīšanās iespējas precību nolūkos” vadīja Dr. Jānis Zemjānis. Panelī piedalījās Anna Renolde, Ilze Raudsepa, Ansis Blāķis un Biruta Zommere, bet iekarsušās debatēs daudzi padomi un novērojumi nāca arī no publikas.

Dzejas, sveču un vīna vakarā Literatūras ievirzes dalībnieki lasīja dzejoļus, ko sarakstījuši šodienas Latvijas dzejnieki, un arī savus iemīļotāko dzejnieku darbus. Sietliete Laimdota Rūse ieguva apbrīnu, no galvas noskaitot lielu daļu no “Gadatirgus Sprunguļmuizā”.

Pēdējā vakarā notika Talantu un beztalantu vakars, kurā atklājās liela priekšnesumu dažādība un izdoma. Bērni attēloja tautasdziesmas, Jānis Zemjānis spēlēja vijoli, S. Rimkeite flautu, Podniecības ievirzes dalībnieces izveidoja orķestri, pūšot māla pīlītes, audējas rādīja, kā nevajag aust, bet Fotogrāfijas ievirzes dalībnieki – kā nevajag uzņemt grupu uzņēmumus. Savukārt Teātra ievirze noslēguma vakaram sagatavoja skatus no Blaumaņa lugām. Jautrību raisīja Māras Celles sacerētais farss “Miss 3x3” – 10 konkursa dalībniecēm “peldkostīmus” bija zīmējis Gvido Augusts, piecas finālistes sacentās atjautībā un asprātībā. Karalienes kroni ieguva Izabella Osīte.

Noderīgas bija praktisko darbu ievirzes fotografēšanā, podniecībā, latviskā virtuvē, aušanā un rotkalšanā, diemžēl Būvniecības ievirzē neizdevās uzbūvēt iecerēto malkas šķūni. Žurnālisti sagatavoja trīs sienas avīzes izdevumus un vienu lielo avīzi, ko nodrukāja tuvējā pilsētiņā. Savdabīgu gaisotni nometnei deva Dainas Dagnijas gleznu izstāde. Viena viņas glezna tika izsolīta izsolē, bet vienu māksliniece dāvināja galvenajai “Kursas” saimniecei Mirdzai Sarkanbārdei.

Rietumkrasta 3x3 dalībnieku vidū pirmo reizi bija divas ģimenes, kurās bija pārstāvētas visas trīs paaudzes. “Liekas, beidzot mērķis bija sasniegts: latviešu ģimenes atradušas ceļu pareizā laikā uz šo skaisto, brīnišķīgo vietu, ko paši esam pirkuši un izveidojuši,” sacīja nometnes vadītāja Rita Petričeka. Diemžēl šī izrādījās pēdējā 3x3 nometne Rietumkrastā. Nevarēja atrast nometnes vadītāju, un nākamās nometnes plānošana nesākās.

Kopbilde

Tautas deju sarīkojums brīvdabas estrādē

Nometnes atklāšanā, no kreisās Erasmus Djura, nezināma, Imants Švāns, Aija Švāna, Valdemārs Švāns, Guna Simone

Juris Petričeks vada nodarbības kamīnzālē